

FREDRIK BACKMAN

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΑΓΧΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΟΥΗΔΙΚΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Κ Ε Δ Ρ Ο Σ

Fredrik Backman: *Άνθρωποι με άγχος*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Fredrik Backman: *Folk med ångest*

ISBN 978-960-04-5068-2

Μετάφραση από τα σουηδικά: Γιώργος Μαθόπουλος
Υπεύθυνη Τμήματος Επιμέλειας-Διόρθωσης: Μαρία Σπανάκη
Επιμέλεια-Διόρθωση: Αλέκα Πλακονούρη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Fredrik Backman, 2019*

Published by agreement with Salomonsson Agency

© *Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2020*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

*Αφιερώνω το βιβλίο στις φωνές που έχω στο κεφάλι μου,
τις πιο παράξενες φίλες μου.*

Το αφιερώνω και στη γυναίκα μου, που ζει μαζί μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Μια ληστεία τράπεζας. Το δράμα των ομήρων. Ένας πυροβολισμός. Ένα κλιμακοστάσιο γεμάτο αστυνομικούς πανέτοιμους να ορμήσουν μέσα σε ένα διαμέρισμα. Ήταν εύκολο να καταλήξουν εδώ τα πράγματα, πολύ πιο εύκολο απ' όσο θα νόμιζε κανείς. Το μόνο που χρειαζόταν ήταν μια πολύ κακή ιδέα.

Είναι μια ιστορία με πολλές πλευρές, πιο πολύ όμως είναι μια ιστορία γύρω από την ανθρώπινη βλακεία. Γι' αυτό πρέπει να πούμε αμέσως ότι είναι πάντα εύκολο να χαρακτηρίζεις βλάκες τους άλλους ανθρώπους, αλλά μόνο αν ξεχνάς ότι είναι παράλογα δύσκολο να είσαι άνθρωπος. Και ιδιαίτερα αν έχεις δικούς σου ανθρώπους απέναντι, με τους οποίους προσπαθείς να είσαι καλός.

Γιατί είναι ακατανόητο πόσα περιμένει η κοινωνία από έναν άνθρωπο. Πρέπει να έχεις δουλειά, να πληρώνεις φόρους, να έχεις καθαρά εσώρουχα, να θυμάσαι τον κωδικό του καταραμένου wi-fi σου. Μερικοί από μας δεν καταφέρνουμε ποτέ να ελέγξουμε το χάος, κι έτσι η ζωή μας απλώς συνεχίζει την πορεία της, η γη διασχίζει το διάστημα με ταχύτητα δύο εκατομμυρίων χιλιομέτρων την ώρα, κι εμείς τιναζόμαστε πανικόβλητοι στην επιφάνειά της σαν παραπεταμένες κάλτσες. Η καρδιά μας είναι σαν ένα σαπούνι που γλιστρά από το χέρι μας αμέσως μόλις χαλαρώσουμε για ένα δευτερόλεπτο και τότε φτερουγίζει και ερωτευόμαστε και τσακιζόμαστε στα καλά καθούμενα. Δεν ελέγχουμε τίποτα. Κι έτσι μαθαίνουμε να προσποιούμαστε συνεχώς στις δουλειές μας, στον γάμο μας, μπροστά στα παιδιά μας, μπροστά

σε οτιδήποτε. Προσποιούμαστε ότι είμαστε φυσιολογικοί, μορφωμένοι, ότι καταλαβαίνουμε τι σημαίνει *χρεολυτική απόσβεση* και *ρυθμός πληθωρισμού*. Ότι γνωρίζουμε πώς λειτουργεί το σεξ. Η αλήθεια είναι ότι για το σεξ γνωρίζουμε όσα γνωρίζουμε και για τα καλώδια των usb· χρειαζόμαστε τέσσερις προσπάθειες για να τα τοποθετήσουμε σωστά. (Λάθος μεριά, λάθος μεριά, λάθος μεριά, ΤΩΡΑ ΜΠΗΚΕ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ!) Προσποιούμαστε ότι είμαστε καλοί γονείς, αλλά ουσιαστικά το μόνο που κάνουμε είναι να δίνουμε στα παιδιά μας φαγητό και ρούχα και να τους φωνάζουμε όταν μασάνε μια τσίγλα που βρίσκουν στο έδαφος. Είχαμε κάποτε ψάρια ενυδρείου και ψόφησαν όλα, και για τα παιδιά μας γνωρίζουμε ελάχιστα περισσότερα απ' όσα γνωρίζουμε για τα ψάρια ενυδρείου, με αποτέλεσμα να επωμιζόμαστε μια ευθύνη που κάθε πρωί μάς τρομάζει. Δεν έχουμε κανένα σχέδιο, απλώς προσπαθούμε να βγάλουμε τη μέρα, γιατί αύριο ξημερώνει μια καινούργια μέρα.

Μερικές φορές πονάμε, και μάλιστα πολύ, και ο μόνος λόγος είναι πως νιώθουμε ότι δεν μας ανήκει το δέρμα μας. Μερικές φορές μάς πιάνει πανικός γιατί πρέπει να πληρωθούν οι λογαριασμοί, γιατί πρέπει να φερόμαστε ως ενήλικες και δεν ξέρουμε πώς, γιατί είναι φριχτά και απελπιστικά εύκολο να αποτύχουμε να είμαστε ενήλικες.

Γιατί κάθε άνθρωπος αγαπά, και όλοι όσοι αγαπάτε κάποιον περνάτε μερικές νύχτες μέσα στην απελπισία μένοντας ξάγρυπνοι στο κρεβάτι, προσπαθώντας να σκεφτείτε με ποια μέσα θα καταφέρετε να παραμείνετε άνθρωπος. Μερικές φορές αυτές οι σκέψεις μάς οδηγούν σε πράξεις που μας φαίνονται ακατανόητες κατόπιν εορτής, αλλά οι οποίες αρχικά μας φάνηκαν ως η μοναδική διέξοδος.

Το μόνο που χρειάζεται είναι μια πολύ κακή ιδέα.

Για παράδειγμα, ένα πρωί μια γυναίκα τριάντα εννέα χρονών έφυγε από το σπίτι της με ένα όπλο στο χέρι, κάτι που εκ των υστέρων αποδείχτηκε απίστευτα βλακώδες. Γιατί αυτή εδώ είναι μια ιστορία για το δράμα κάποιων ομήρων, ενώ δεν θα έπρεπε να είναι. Και για να το αποσαφηνίσουμε, θα πούμε ότι υπήρχε η πρόθεση να γραφτεί μια ιστορία, όχι για το δράμα κάποιων ομήρων. Θα ήταν μια ιστορία για μια ληστεία τράπεζας. Όμως τα πράγματα πήγαν κατά διαόλου, γιατί μερικές φορές έτσι συμβαίνει με τις ληστείες τραπεζών. Η τριανταεννιάχρονη ληστής το έβαλε στα πόδια χωρίς να έχει σχέδιο διαφυγής, επιβεβαιώνοντας όσα της έλεγε η μητέρα της όταν ήταν μικρή και ξεχνούσε τα παγάκια και τις ροδέλες λεμονιού στην κουζίνα και ήταν αναγκασμένη να τρέχει να πάει να τα φέρει: «Όποιος δεν έχει μυαλό, έχει πόδια!» (Εδώ αναφέρουμε ότι όταν πέθανε η μητέρα της, ο οργανισμός της είχε τόσο πολύ τζιν τόνικ, ώστε δεν τόλμησαν να την αποτεφρώσουν, για να αποφύγουν τον κίνδυνο έκρηξης.) Κι έτσι μετά τη ληστεία, που δεν ήταν ληστεία, κατέφθασε η αστυνομία, και η γυναίκα βγήκε τρέχοντας στο πεζοδρόμιο, διέσχισε τον δρόμο, άνοιξε την πρώτη εξώπορτα που βρήκε μπροστά της και μπήκε σε ένα κτίριο. Είναι κάπως βαρύ να την αποκαλούμε ηλίθια επειδή αντέδρασε έτσι, αλλά σίγουρα δεν ήταν έξυπνη κίνηση, γιατί η εξώπορτα έβγαζε σε ένα κλιμακοστάσιο στο οποίο δεν υπήρχε άλλη είσοδος ή έξοδος, και η ληστής δεν μπορούσε παρά να ανέβει τρέχοντας τις σκάλες.

Η ληστής είχε τη φυσιολογική φυσική κατάσταση μιας τριανταεννιάχρονης γυναίκας. Δεν ήταν από εκείνες τις τριανταεννιάχρονες των μεγαλουπόλεων που αντιμετωπίζουν την κρίση των σαράντα αγοράζοντας πανάκριβα παντελόνια ποδηλασίας και σκουφάκια κολύμβησης, επειδή έχουν μια μαύρη τρύπα στην ψυχή τους που καταβροχθίζει φωτογραφίες απ' το Instagram, αλλά μια τριανταεννιάχρονη που καθημερινά τρώει ψωμί και τυρί με έναν τρόπο ο οποίος από καθαρά ιατρική άποψη καταγρά-

φεται ως κραυγή βοήθειας παρά ως δίαιτα. Επομένως η ληστής έφτασε στον τελευταίο όροφο με όλους τους αδένες του σώματός της σε πλήρη λειτουργία και τον ρυθμό αναπνοής μιας ξέπνοης γυναίκας, που φτάνει μπροστά στην πόρτα μιας ιδιωτικής λέσχης και της ζητούν ένα σύνθημα για να της την ανοίξουν. Επομένως οι πιθανότητες που είχε να ξεφύγει σε εκείνη τη φάση από την αστυνομία ήταν ανύπαρκτες, για να το πούμε ήπια.

Όμως, καθώς γυρνούσε κοιτάζοντας εδώ κι εκεί, ανακάλυψε ότι η πόρτα ενός διαμερίσματος ήταν ανοιχτή. Ήταν μια σύμπτωση, γιατί το διαμέρισμα ήταν προς πώληση, κι εκείνη την ώρα ήταν γεμάτο υποψήφιους αγοραστές. Η ληστής μπήκε μέσα σκορντάφτοντας, λαχανιασμένη και καταϊδρωμένη, με το όπλο ψηλά, κι αυτή ήταν η αρχή του δράματος των ομήρων.

Και ύστερα συνέβη ό,τι έμελλε να συμβεί: Η αστυνομία περικύκλωσε το κτίριο, εμφανίστηκαν δημοσιογράφοι και το συμβάν καλύφθηκε από την τηλεόραση. Όλα έγιναν μέσα σε λίγες ώρες. Ύστερα, όπως ήταν φυσικό, η ληστής εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια. Δεν είχε άλλη επιλογή. Οχτώ όμηροι, άντρες και γυναίκες, ελευθερώθηκαν. Ανάμεσά τους ήταν και η μεσίτρια. Λίγα λεπτά μετά την έξοδό τους η αστυνομία όρμησε μέσα στο διαμέρισμα. Και το βρήκε άδειο.

Κανείς δεν ξέρει πού πήγε η ληστής.

Μέχρι στιγμής αυτά είναι όσα χρειάζεται να γνωρίζετε. Τώρα αρχίζει η ιστορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Πριν από δέκα χρόνια ένας άντρας στεκόταν σε μια γέφυρα. Η ιστορία μας δεν έχει σχέση με αυτόν, κι έτσι δεν χρειάζεται να τον σκέφτεστε τώρα. Φυσικά δεν μπορείτε να μην τον σκέφτεστε. Είναι όπως όταν φέρνεται στον νου σας ένα κέικ αμέσως μόλις κάποιος σας πει «Μη σκέφτεστε το κέικ». Λοιπόν, μη σκέφτεστε το κέικ!

Το μόνο που χρειάζεται να ξέρετε είναι ότι πριν από δέκα χρόνια ένας άντρας στεκόταν σε μια γέφυρα. Ισορροπούσε πάνω στην κουπαστή της, πολύ ψηλά, με θέα τα νερά, και ήταν στο τέλος της ζωής του. Μην το σκέφτεστε άλλο. Φέρτε στον νου σας κάτι πιο ευχάριστο.

Σκεφτείτε ένα κέικ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Είναι προπαραμονή Πρωτοχρονιάς σε μια πόλη όχι ιδιαίτερα μεγάλη. Στην αίθουσα ανακρίσεων του αστυνομικού τμήματος κάθονται ένας αστυνομικός και μια μεσίτρια. Ο αστυνομικός δεν φαίνεται να έχει πατήσει τα είκοσι, αλλά μάλλον είναι μεγαλύτερος, ενώ η μεσίτρια φαίνεται να έχει περάσει τα σαράντα, αλλά μάλλον είναι νεότερη. Ο αστυνομικός φοράει μια στολή που του πέφτει κάπως στενή και η μεσίτρια φοράει ένα σακάκι που της πέφτει κάπως μεγάλο. Η μεσίτρια δίνει την εντύπωση ότι θα ήθελε να βρίσκεται κάπου αλλού, και ο αστυνομικός, ύστερα από τη συνομιλία των τελευταίων δεκαπέντε λεπτών, δίνει την εντύπωση ότι θα ήθελε να βρισκόταν κάπου αλλού η μεσίτρια. Όταν η μεσίτρια χαμογελάει νευρικά και ανοίγει το στόμα της να πει κάτι, ο αστυνομικός εισπνέει και εκπνέει με τρόπο που δεν καταλαβαίνουμε αν πρόκειται για αναστεναγμό ή για φύσημα της μύτης.

«Απλώς απάντησε στην ερώτηση», της ζητάει.

Η μεσίτρια γνέφει ζωηρά με το κεφάλι και λέει με χαρά:

«Θέα και Θαλπωρή».

«Απλώς απάντησε στην *ερώτηση* είπα!» επαναλαμβάνει ο αστυνομικός, με την έκφραση ενός άντρα που στην παιδική του ηλικία απογοητεύτηκε από τη ζωή και συνεχίζει να είναι απογοητευμένος.

«Με ρώτησες πώς λέγεται το μεσιτικό μου γραφείο!» επιμένει η μεσίτρια χτυπώντας ρυθμικά και με προσδοκία τα δάχτυλά της πάνω στο τραπέζι, κάνοντας έτσι τον αστυνομικό να θέλει να πετάξει πάνω της αντικείμενα με αιχμηρές γωνίες.

«Όχι, σε ρώτησα για τον *ληστή* που σε κράτησε *όμηρο* μαζί με...»

«Θέα και Θαλπωρή! Το καταλαβαίνεις; Επειδή όταν αγοράζεις διαμέρισμα, θέλεις την καλύτερη θέα, αλλά θέλεις να νιώσεις και θαλπωρή. Έτσι δεν είναι; Γι' αυτό όταν απαντώ στο τηλέφωνο λέω: *Γεια σας, μεσιτικό γραφείο Θέα και Θαλπωρή! Πώς είστε;*»

Φυσικά η μεσίτρια μόλις έχει ζήσει μια τραυματική εμπειρία. Την απείλησαν με όπλο και την κράτησαν *όμηρο*. Κάθε άνθρωπος θα γινόταν φλύαρος ύστερα από ένα τέτοιο συμβάν. Ο αστυνομικός προσπαθεί να δείξει υπομονή. Πιέζει δυνατά με τους αντίχειρες τα φρύδια του, ελπίζοντας ότι αν τους κρατήσει εκεί για δέκα δευτερόλεπτα, τα φρύδια θα λειτουργήσουν σαν διακόπτες επαναφοράς της πραγματικότητας.

«Ε... εντάξει. Τώρα όμως πρέπει να σου κάνω μερικές ερωτήσεις για το διαμέρισμα και για τον δράστη», της λέει αναστενάζοντας.

Ήταν μια πολύ δύσκολη μέρα και για τον ίδιο. Το αστυνομικό τμήμα είναι μικρό, οι οικονομικοί πόροι είναι λιγοστοί, αλλά δεν λείπουν τα προσόντα και οι ικανότητες. Μάταια προσπάθησε να το εξηγήσει αυτό σε κάποιον προϊστάμενο του προϊστάμενου ενός προϊσταμένου αμέσως μετά το τέλος της ομηρίας. Θα στείλουν από τη Στοκχόλμη μια ειδική ομάδα έρευνας, που θα αναλάβει την όλη υπόθεση. Ο προϊστάμενος δεν τόνισε τις λέξεις *ομάδα* και *έρευνα*, αλλά τη λέξη *Στοκχόλμη*, λες και πρόκειται για κάποια σούπερ δύναμη με έδρα τη Στοκχόλμη. *Γαμώτο*, σκέφτηκε ο αστυνομικός, *είναι πιο πολύ ζήτημα διάγνωσης της κατάστασης*. Οι αντίχειρές του εξακολουθούν να πιέζουν τα φρύδια του. Αυτή είναι η τελευταία του ευκαιρία να αποδείξει στους προϊστάμενους ότι μπορεί να χειριστεί μόνος του την υπόθεση, αλλά τι θα συμβεί αν έχει μάρτυρες σαν αυτή τη μεσίτρια;

«Εντάξει!» λέει η μεσίτρια με ψιλή φωνή.

Ο αστυνομικός κοιτάζει τις σημειώσεις του μισοκλείνοντας τα μάτια του.

«Δεν είναι παράξενη μέρα για επίδειξη διαμερίσματος; Προπαραμονή Πρωτοχρονιάς;»

Η μεσίτρια κουνάει το κεφάλι και χαζογελάει.

«Για το μεσιτικό γραφείο Θέα και Θαλπωρή δεν υπάρχουν κακές μέρες!»

Ο αστυνομικός παίρνει βαθιές ανάσες, τη μία μετά την άλλη.

«Καλώς. Συνεχίζουμε: Όταν είδες τον δράστη, ποια ήταν η πρώτη σου αντίδρ...»

«Δεν είπες ότι πρώτα θα με ρωτούσες για το διαμέρισμα; Είπες: *για το διαμέρισμα και τον δράστη*. Γι' αυτό σκέφτηκα ότι προηγείται το διαμ...»

«Εντάξει!» μουρμουρίζει όλο γκρίνια ο αστυνομικός.

«Εντάξει!» λέει με ψιλή φωνή η μεσίτρια.

«Σχετικά με το *διαμέρισμα* λοιπόν. Γνωρίζεις καλά τη διαρρύθμισή του;»

«Φυσικά, εγώ είμαι η μεσίτρια!» λέει η μεσίτρια, καταφέροντας να συγκρατήσει τον εαυτό της και να μην προσθέσει τη φράση «*του μεσιτικού γραφείου Θέα και Θαλπωρή*», γιατί ο αστυνομικός έχει μια έκφραση που φανερώνει ότι θα ευχόταν να μην μπορεί να βρει τις σφαίρες του υπηρεσιακού του όπλου.

«Μπορείς να το περιγράψεις;»

Η μεσίτρια λάμπει ολόκληρη.

«Είναι όνειρο! Μιλάμε για μια μοναδική ευκαιρία απόκτησης ενός εκλεκτού διαμερίσματος σε μια ήσυχη περιοχή, πλην όμως κοντά στο σημείο όπου χτυπάει η καρδιά της πόλης! Ενιαίος χώρος! Διαμπερές!»

Ο αστυνομικός τη διακόπτει.

«Εννοώ... αν υπάρχει αποθήκη, κρυφοί αποθηκευτικοί χώροι... τέτοια πράγματα...»

«Δεν σου αρέσουν οι ενιαίοι χώροι; Σου αρέσουν οι τοίχοι; Δεν

είναι καθόλου κακοί οι τοίχοι!» λέει ενθαρρυντικά η μεσίτρια, αφήνοντας ταυτόχρονα να εννοηθεί ότι σύμφωνα με την εμπειρία της, αν σε έναν άνθρωπο αρέσουν οι τοίχοι, τότε του αρέσουν και τα τείχη.

«Για παράδειγμα, υπάρχουν ντουλάπες που δεν είναι...»

«Είπα ότι είναι διαμπερές;»

«Ναι».

«Επιστημονικές έρευνες έχουν αποδείξει ότι το φως μάς κάνει ευτυχισμένους! Το ήξερες;»

Ο αστυνομικός δεν φαίνεται να έχει τη διάθεση να τον περιλούσουν με φως. Μερικοί άνθρωποι θέλουν να αποφασίζουν από μόνοι τους πόσο ευτυχισμένοι θα είναι.

«Μπορούμε να μείνουμε στο θέμα μας;»

«Εντάξει!»

«Μήπως το διαμέρισμα διαθέτει χώρους που δεν υπάρχουν στο σχέδιο;»

«Και η περιοχή είναι πολύ φιλική στα παιδιά!»

«Τι σχέση έχει αυτό με το θέμα μας;»

«Ήθελα απλώς να το επισημάνω. Έχει σχέση με τη θalπωρή. Είναι αφάνταστα φιλική περιοχή! Ε... αν εξαιρέσεις το σημερινό περιστατικό με τους όμηρους. Αν το παραβλέψεις αυτό, τότε μιλάμε για μια περιοχή πολύ φιλική στα παιδιά! Εξάλλου στα παιδιά αρέσουν πολύ τα περιπολικά!»

Η μεσίτρια σχηματίζει κύκλους στον αέρα με το χέρι της και μιμείται τη σειρήνα ενός περιπολικού.

«Νομίζω ότι αυτή είναι η μελωδία από το φορτηγάκι που πουλάει παγωτά στις γειτονιές», επισημαίνει ο αστυνομικός.

«Ναι, αλλά καταλαβαίνεις τι εννοώ», επιμένει η μεσίτρια.

«Σε παρακαλώ απλώς να απαντάς στις ερωτήσεις;»

«Συγγνώμη. Ποιες είναι οι ερωτήσεις;»

«Πόσα τετραγωνικά ακριβώς είναι το διαμέρισμα;»

Η μεσίτρια χαμογελάει μπερδεμένη.

«Δεν θα με ρωτήσεις για τον ληστή; Νόμιζα ότι θα μιλούσαμε για τη ληστεία».

Ο αστυνομικός σφίγγει τα δόντια τόσο πολύ, που δίνει την εντύπωση ότι προσπαθεί να αναπνεύσει από τα νύχια των δαχτύλων των ποδιών του.

«Φυσικά. Εντάξει. Πες μου για τον δράστη. Ποια ήταν η πρώτη σου αντίδραση όταν...»

Η μεσίτρια τον διακόπτει ενθουσιασμένη:

«Ο ληστής; Ναι! Ο ληστής όρμησε μέσα στο διαμέρισμα την ώρα της επίδειξης και μας σημάδεψε όλους με το όπλο του! Ξέρεις γιατί;»

«Όχι».

«Ενιαίος χώρος! Αλλιώς δεν θα μπορούσε να μας σημαδέψει όλους *ταντόχρονα!*»

Ο αστυνομικός τρίβει τα φρύδια του.

«Καλώς. Ας επιχειρήσουμε μια άλλη προσέγγιση. Υπάρχουν καλές κρυψώνες στο διαμέρισμα;»

Η μεσίτρια ανοιγοκλείνει αργά τα μάτια, τόσο αργά, που δίνει την εντύπωση ότι μόλις τώρα μαθαίνει να το κάνει.

«Κρυψώνες;»

Ο αστυνομικός γέρνει πίσω το κεφάλι και κοιτάζει πειστωμένος το ταβάνι. Η μητέρα του πάντα του έλεγε ότι οι αστυνομικοί είναι αγόρια προσκολλημένα στα παλιά τους όνειρα. Όταν ρωτούν ένα αγόρι «*Τι θέλεις να γίνεις όταν μεγαλώσεις;*», σχεδόν πάντα αποκρίνεται «*Αστυνομικός!*» Όμως τα περισσότερα αγόρια αλλάζουν γνώμη όταν μεγαλώνουν. Και για λίγη ώρα ο αστυνομικός σκέφτεται ότι πολύ θα ήθελε να είχε αλλάξει γνώμη, γιατί τότε οι μέρες του ίσως να ήταν λιγότερο πολύπλοκες και πιθανότατα και οι σχέσεις του με την οικογένειά του. Οφείλουμε να πούμε ότι η μητέρα του ήταν περήφανη γι' αυτόν και ποτέ δεν δυσαρεστήθηκε με την επαγγελματική του επιλογή. Η μητέρα του ήταν ιερέας, επομένως και το δικό της επάγγελμα δεν ήταν απλώς ένας

τρόπος για να συντηρείται. Κι έτσι τον κατανοούσε. Εκείνος που δεν ήθελε να τον δει με αστυνομική στολή ήταν ο πατέρας του. Αυτή η απογοήτευση βαραίνει ακόμα τον νεαρό αστυνομικό και φαίνεται καθώς γυρνάει να κοιτάξει τη μεσίτρια.

«Ναι. Προσπάθησα να σου το εξηγήσω. Νομίζουμε ότι ο ληστής βρίσκεται ακόμα στο διαμέρισμα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η αλήθεια είναι ότι μόλις τα παράτησε η δράστις, όλοι οι όμηροι ελευθερώθηκαν ταυτόχρονα, ανάμεσά τους και η μεσίτρια. Όταν βγήκαν, ένας αστυνομικός στεκόταν φύλακας έξω από το διαμέρισμα. Έκλεισαν την πόρτα και κατέβηκαν ήσυχα τις σκάλες, βγήκαν στον δρόμο, μπήκαν στα περιπολικά που τους περίμεναν και μεταφέρθηκαν στο αστυνομικό τμήμα. Ο αστυνομικός που στεκόταν δίπλα στην εξώπορτα περίμενε να ανέβουν οι συνάδελφοί του από τις σκάλες. Ένας διαπραγματευτής της αστυνομίας είπε ότι προσπάθησε να τηλεφωνήσει στον δράστη· δεν ήξερε ότι επρόκειτο για γυναίκα. Αμέσως μετά οι αστυνομικοί όρμησαν μέσα στο διαμέρισμα και δεν βρήκαν ψυχή. Η μπαλκονόπορτα ήταν κλειδωμένη, τα παράθυρα κλειστά και δεν υπήρχε άλλη έξοδος.

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς από τη Στοκχόλμη για να καταλάβει ότι κάποιος όμηρος βοήθησε τη δράστιδα να ξεφύγει. Ίσως όμως η δράστις να μην πήγε πουθενά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Και τώρα σκεφτείτε: Ένας άντρας στεκόταν σε μια γέφυρα.

Έγραψε ένα γράμμα, το ταχυδρόμησε, άφησε τα παιδιά του στο σχολείο, σκαρφάλωσε στην κουπαστή της γέφυρας, στάθηκε εκεί πάνω και κοίταξε προς τα κάτω. Δέκα χρόνια αργότερα μια αποτυχημένη ληστής τράπεζας κράτησε οχτώ όμηρους σε ένα διαμέρισμα στη διάρκεια μιας επίδειξης του χώρου. Αν σταθείτε σε εκείνη τη γέφυρα, θα μπορέσετε να διακρίνετε το μπαλκόνι αυτού του διαμερίσματος.

Φυσικά όλα αυτά δεν έχουν καμία σχέση μ' εσάς. Ή μάλλον έχουν μια μικρή σχέση και μ' εσάς. Γιατί είστε ένας συνηθισμένος, συμπαθητικός άνθρωπος. Είστε, δεν είστε; Τι θα κάνατε αν βλέπατε κάποιον να στέκεται πάνω στην κουπαστή της γέφυρας; Εκείνη την ώρα δεν θα υπήρχαν σωστές ή λάθος λέξεις. Έτσι δεν είναι; Θα κάνατε ό,τι περνούσε από το χέρι σας για να πείσετε τον άντρα να μην πηδήσει στο κενό. Δεν θα ήταν γνωστός σας, αλλά μέσα σε όλους μας υπάρχει κληροδοτημένο ένα ένστικτο που μας κάνει να μην αφήνουμε τους συνανθρώπους μας να αυτοκτονούν, ακόμη κι αν μας είναι εντελώς άγνωστοι.

Κι έτσι θα προσπαθούσατε να του μιλήσετε, να κερδίσετε την εμπιστοσύνη του, να τον πείσετε να μην αυτοκτονήσει. Γιατί κι εσείς είχατε τα άγχη σας, ζήσατε μέρες πόνου σε σημεία του σώματος που δεν φαίνονται στις ακτινογραφίες και δεν μπορούσατε να περιγράψετε τον πόνο σας σε κανέναν, ούτε καν στους ανθρώπους που σας αγαπούσαν. Βαθιά μέσα μας, σε μια ψηφίδα

μνήμης που ίσως αρνούμαστε ότι διαθέτουμε, υπάρχει η γνώση ότι οι διαφορές μας από εκείνον τον άντρα είναι πολύ λιγότερες απ' ό,τι θα θέλαμε. Οι περισσότεροι ενήλικες έχουν μερικές πραγματικά μαύρες στιγμές. Ακόμη και οι πιο ευτυχιμένοι άνθρωποι δεν είναι συνεχώς ευτυχιμένοι· το ξέρετε. Κι έτσι θα προσπαθήσετε να τον σώσετε. Γιατί ένας άνθρωπος μπορεί κάλλιστα να πάψει να υπάρχει, αλλά το εκούσιο άλμα στο κενό είναι μια συνειδητή επιλογή. Πρέπει να ανέβει κάπου ψηλά και να κάνει ένα βήμα μπροστά.

Είστε καλός άνθρωπος. Δεν θα μένατε απλός θεατής.